

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer XXXXX
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Geachte heer XXXXX,

Hierbij laat ik u weten dat ik een onderzoek uit eigen beweging start naar inburgering en het perspectief van inburgeraars. In deze brief informeer ik u over het onderzoek en verzoek ik om uw medewerking.

Aanleiding voor het onderzoek

Participatie, het meedoen aan de samenleving, is voor iedereen belangrijk, ook voor nieuwkomers. Nieuw in Nederland moet je in staat zijn om je weg te kunnen vinden, om de taal te kunnen spreken, om een opleiding te kunnen volgen en om werk te kunnen vinden. Het recht op arbeid en opleiding is één van de sociaal economische mensenrechten zoals opgenomen in het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten. Het inburgeringstraject is voor statushouders een sleutel tot volwaardig burgerschap en een middel om hun sociaal economische mensenrechten te kunnen effectueren.

De Nationale ombudsman ontvangt regelmatig klachten en signalen van inburgeraars die problemen ervaren bij hun inburgering. De problemen die inburgeraars noemen zijn divers: wachttijden bij inburgeringsexamens, problemen die ontstaan wanneer een taalbureau toch geen keurmerk blijkt te hebben, geen inzage in examens, slechte informatieverstrekking.

Ook VluchtelingenWerk bracht bij mij onder de aandacht dat er diverse knelpunten zijn in de uitvoeringspraktijk en wet- en regelgeving, die aan inburgering in de weg kunnen staan. Daarnaast heb ik kennisgenomen van rapporten van verschillende adviesinstanties die hun zorgen uiten over de inburgering van nieuwkomers. De Algemene Rekenkamer concludeert begin 2017 na onderzoek onder meer dat de eigen verantwoordelijkheid van inburgeraars in de praktijk onvoldoende werkt en dat er problemen zijn bij het kiezen van een passende cursus¹. In een policy brief wijst de Wetenschappelijke

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Tel: (070) 356 3XXXXX

Fax: (070) 360 75 72

bureau@nationaleombudsman.nl

www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

(070) 356 3X XX XXX

Datum

17 april 2018

Ons nummer

201803088

Behandelend medewerker

mw. mr XXXXX

Onderwerp

onderzoek Inburgering

¹ Inburgering. Eerste resultaten van de Wet inburgering 2013

Ons nummer

201803088

2

Raad voor het Regeringsbeleid op de noodzaak om de integratie van statushouders te bespoedigen². Ook verschillende gemeenten geven aan dat zij behoefte hebben aan meer invloed op de inburgering en dat er meer maatwerk nodig is.

In uw brief van 30 maart 2018 liet u de Kamer weten dat u voor het zomerreces met een voorstel zal komen tot aanpassing van het huidige inburgeringsstelsel. Gemeenten zouden weer meer regie moeten krijgen en inburgeraars moeten zo snel mogelijk beginnen met taallessen. Ook moet er meer aandacht komen voor werk, omdat toegang tot de arbeidsmarkt de sleutel is tot deelname aan de samenleving.

Deze ontwikkelingen zijn aanleiding om uit eigen beweging een onderzoek naar inburgering te starten, waarbij het perspectief van de inburgeraar centraal staat. In september 2018 zullen de bevindingen gepubliceerd worden zodat deze kunnen worden meegenomen bij de stelselherziening.

Onderzoeksvraag

De Nationale ombudsman heeft voor 2018 een onderzoeksagenda³ vastgesteld. De onderzoeken op de agenda staan in het teken van een aantal thema's waar de ombudsman de komende jaren extra aandacht voor heeft.

In 2018 staat onder het thema '*Bescherming van rechten*' een onderzoek naar inburgering op de planning, waarbij het perspectief van de inburgeraar centraal staat. In dit onderzoek staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

Hoe ervaren inburgeraars het inburgeringstraject? Wat mag de inburgeraar verwachten van de overheid?

Wat houdt het onderzoek in?

De Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat bij alles wat de overheid doet het perspectief van de burger centraal staat. De overheid is er voor iedereen. Gelet daarop moet zij steeds oog houden voor de diversiteit van de samenleving. Het is de uitdaging om systemen en processen voor alle burgers te laten werken.

Daarom staat in dit onderzoek het perspectief van inburgeraars centraal. Tegen welke problemen loopt hij of zij aan bij de inburgering? En welke positieve ervaringen zijn er? Wat hebben inburgeraars van de overheid nodig om zo goed

² WRR-Policy Brief nr. 4, 2015

³ <https://www.nationaleombudsman.nl/onderzoeksagenda-2018>

Ons nummer

201803088

3

mogelijk in te burgeren? Deze en andere vragen beogen wij met ons onderzoek te beantwoorden. Naast gesprekken met inburgeraars, zullen we hierover in gesprek gaan met andere betrokkenen, waaronder VluchtelingenWerk, migrantenorganisaties, DUO en enkele gemeenten.

Op basis van de bevindingen in zijn onderzoek, zal ik mijn visie geven op wat inburgeraars vanuit behoorlijkheid van de overheid mogen verwachten. Daarbij is ook aandacht voor knelpunten die urgent zijn en direct verbetering vragen van de overheid.

Verzoek om medewerking

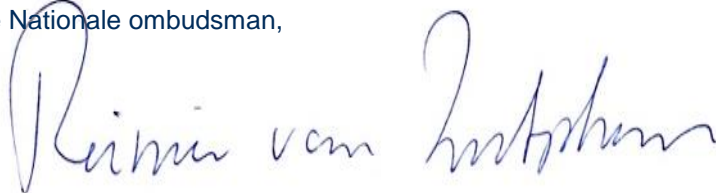
Voor het onderzoek gaat het projectteam graag in gesprek met ambtenaren van uw ministerie. Het projectteam heeft hierover inmiddels contact opgenomen met één van uw ambtenaren, de heer XXXXX.

Een kopie van deze brief gaat naar de heer XXXXX en naar andere instanties die betrokken zijn bij inburgering, zoals DUO en het COA.

Contact

Indien u naar aanleiding van deze brief vragen hebt of meer informatie wilt, kunt u contact opnemen met de leden van het projectteam.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen